

Bijeenkomst 2: Chaos (26 en 28 februari)

Opening: Vorige keer de verzoeking in de woestijn... (Lucas 4)

Vandaag: Johannes 6

²²De volgende dag stond de menigte weer aan de oever van het meer. Ze hadden gezien dat er maar één boot was, en dat Jezus niet aan boord was gegaan maar dat zijn leerlingen alleen vertrokken waren. ²³Nu legden er andere boten uit Tiberias aan, dicht bij de plek waar ze het brood gegeten hadden nadat de Heer het dankgebed had uitgesproken. ²⁴Toen de mensen zagen dat Jezus en zijn leerlingen er niet waren, stapten ze in die boten en voeren ze naar Kafarnaüm om Hem te zoeken.

²⁵Ze vonden Hem aan de overkant van het meer en vroegen: 'Rabbi, wanneer bent U hier gekomen?' ²⁶Jezus zei: 'Werkelijk, Ik verzeker u, u zoekt Me niet omdat u tekenen hebt gezien, maar omdat u brood gegeten hebt en verzadigd bent. ²⁷U moet geen moeite doen voor voedsel dat vergaat, maar voor voedsel dat blijft en eeuwig leven geeft; de Mensenzoon zal het u geven, want de Vader, God zelf, heeft Hem die volmacht gegeven.'

²⁸Ze vroegen: 'Wat moeten we doen? Hoe doen we wat God wil?' ²⁹'Dit moet u voor God doen: geloven in Hem die Hij gezonden heeft,' antwoordde Jezus.

³⁰Toen vroegen ze: 'Welk teken kunt U dan verrichten? Als we iets zien zullen we in U geloven. Wat kunt U doen?' ³¹Onze voorouders hebben immers manna in de woestijn gegeten, zoals geschreven staat: "Brood uit de hemel heeft hij hun te eten gegeven."

³²Maar Jezus zei: 'Werkelijk, Ik verzeker u, niet Mozes heeft u het brood uit de hemel gegeven, maar mijn Vader; Hij geeft u het ware brood uit de hemel. ³³Het brood van God is het brood dat neerdaalt uit de hemel en dat leven geeft aan de wereld.' ³⁴'Geef ons altijd dat brood, Heer!' zeiden ze toen. ³⁵'Ik ben het brood dat leven geeft,' zei Jezus. 'Wie bij Mij komt zal geen honger meer hebben, en wie in Mij gelooft zal nooit meer dorst hebben.'

Vragen naar aanleiding van de vorig keer

- Bij hst. 3: 273 (voor de maandagavondkring) is het verschil tussen het aantal getelde Leviëten (22.000) in vers 39 en het aantal getelde eerstgeborenen in het volk in vers 43. (beetje een blunder van mij)
Het is een eerste voorbeeld in de Bijbel dat er een losprijs betaald kan worden in geld.

De afwisseling:

10-14: Verhaal	De Israëliëten verlaten de Sinaiwoestijn; het volk klaagt; Mirjam en Aäron verzetten zich tegen Mozes; de verkenners
15: Wet	Aanvullende offers; offergaven voor onbedoelde zonden; de sabbatschender; kwastjes aan kledingstukken
16-17: Verhaal	De opstand van Korach
18-19: wet	Plichten van priesters en Leviëten, offergaven van priesters en Leviëten; de rode vaars

We lezen: hst. 10: 11 ev.

- Vertrek van Sinäi
- Op volgorde
- Chobab zoon van Reüel, gids terwijl de ark de weg wijst...(Chobab wordt in Rich 4:11 zelf de schoonvader van Mozes genoemd.
- In bezit nemen van land... Dit wordt algemeen gezien als gedachtegoed uit de zevende eeuw voor Chr.
- De ark gaat voor het volk uit om een rustplaats te zoeken...

We lezen: hst. 11

- Vuur in het kamp
- Vraag om vlees en de wanhoop van Mozes
- Zeventig oudsten die profeteren
- Kwartels
- God brengt het volk een slag toe...

We lezen: hst. 12

- Mirjam en Aäron betwisten het gezag van Mozes
- Wie was die Nubische vrouw? We kennen toch alleen Sippora?
- God maakt de bijzondere positie van Mozes duidelijk.
- Mirjam melaats

We lezen: hst. 13.

- Twaalf verspieters
- Angst

13:17ev.

Opvallend is dat Mozes hier eerst vraagt naar de kracht van de inwoners. Want wanneer ben je sterker? Als je je moet verschuilen in steden achter muren, of wanneer je onbekommerd kunt wonen in dorpen en op eigen kracht vertrouwt? Immers: hoe hoger de muren, hoe banger de mensen.

Zo is het ook met de kracht van het geloof en het vertrouwen in God. Hoe meer je je moet verschuilen of afzonderen, hoe zwakker het vertrouwen eigenlijk is. Jozua en Kaleb waren dus sterker in het geloof.

De kracht van je geloof bewijst zich in het open veld...

Het is gemakkelijk om je te verschuilen achter hoge muren en je in te beelden dat je sterk bent.

Angst

Waar zijn de verspieters eigenlijk bang voor? Hoe kunnen verspieters die Gods bevrijdend handelen tegenover de farao van Egypte gezien hebben, nu ineens zo bang zijn? Veertig jaar later zou Rachab juist vertellen hoe bang de Kanaänieten zijn voor de Israëlieten.

Angst voor vrijheid

Jonathan Sacks benadert Numeri dus heel duidelijk vanuit de structuur: orde en chaos en ziet het boek Numeri als een beschrijving van het 'open eigen benen' gaan staan van het volk. Daarbij spelen verschillen

Waar waren ze bang voor. Jonathan Sacks beweert: Ze waren niet bang om te falen, maar waren bang voor succes. Het leven van kwakkels en manna zou radicaal veranderen. Er zou strijd geleverd moeten worden. Er zou ontgonnen moeten worden.

Het is psychologisch soms moeilijk om de woestijn, of juist de geborgenheid te verlaten om echt op eigen benen te gaan staan. Er is angst voor de vrijheid, voor de volwassenheid.

Er was wellicht ook angst voor de bezoedeling, voor de vermenging met de bewoners van het land, met hun goden, met hun gebruiken, met hun vrouwen... Is het niet veel beter om een heilig volk te zijn in de woestijn, dan een gevestigde natie in het land van melk en honing...

Het was dus heel dapper dat Jozua (eerst Hosea, uit de stam Efraïm) en Kaleb (stam van Juda) zich hiertegen verzetten.

'De majesteit van de Heer' (כְּבוֹד יְהוָה), eer, heerlijkheid

6x in Numeri 14:10,21 en 22; 16:19; 17:7; 20:6

Het Hebreeuwse woord is: 'cabood'. Letterlijk = wat zwaar is, gewichtig, imponerend. Iemand die rijk is, is in onze ogen aanzienlijk. Vgl. Gen.31:1; Ps. 49:17. Ook iemand die een eervolle positie heeft in het leven (vgl. Jozef; Gen. 45:13). Vgl. Jes. 5:13. Ook van de Heer is het gezegd, dat Hij heerlijk is: zijn Naam, Zijn ogen, Zijn hart. Dat is de 'cabood JHWH'. God is heerlijk: in de schepping (Ps.19:1; Jes. 6:3) en onder de volken (Ps.97:6), in het bijzonder onder Zijn verbondsvolk Israël. Als Hij in Zijn heerlijkheid verschijnt, gaat dat gepaard met storm, vuur, bliksem en donder (vgl. Ex. 16:7, 10; 24:17; 33:22v; 34:20-35; Deut. 5:24; Ps.87:1-6). Het is 'de zichtbare manifestatie van zijn macht'. Dat is door de mens niet te verdragen. Daarom zijn er wolken om Hem heen die Gods aanwezigheid verhullen en er tegelijk een teken van zijn. Zo is de Heer ook heerlijk present onder Israël in de 'sjechina', een wolk en vuurkolom tijdens de reis door de Sinaiwoestijn (Ex. 40:34) en later in de tempel van Salomo (1 Kon. 8:11). Dit roept Gods volk op om Hem te eerbiedigen, te gehoorzamen en Hem de eer te geven, die Hem toekomt (Ps. 29:1vv; 96:7vv; 115:1; Jer. 13:16).

We lezen: hst. 14

- Het volk klaagt en wil terug naar Egypte
- God klaagt tegen Mozes
- Mozes spreekt terug tot God en vraagt om vergeving
- God vergeeft en straft.
- Het volk moet omkeren en nog 40 (38) jaar in de woestijn blijven.
- Kaleb en Jozua uitgezonderd
- De verspieters sterven
- Het volk trekt op tegen het bevel van God in.

We lezen: hst. 15

- regels met betrekking tot offeren
- Er is geen verschil tussen Israël en vreemdelingen (vs. 15)
- onopzettelijke zonde
- Opzettelijke zonde, straf (vs. 30 ev.
- Sprokkelen op Sabbat

Tsietsiet (צִיֵּצִית)

In het Hebreeuws komen we het woord tsietsiet, 'kwast(en)' (gedraaide strengen; Vertaling-NGB 1951: 'gedenkkwasten'; Statenvertaling: 'snoertjes') dat aan de hoeken of slippen van hun gewaden moet worden bevestigd (Num. 15:38,39). De vorm heeft iets weg van een haarlok (vgl. Ez. 8:3). Het is niet altijd duidelijk of nu de kwast dan wel de

slip of zoom van het kleed wordt bedoeld. Aan de rand van de kleding, het bovenkleed of de mantel, heeft Israël naar de richtlijnen van de Tora kwasten gevlochten van blauw purperen draden (Num. 15:37-41; Deut. 22:12). Deze mantel heeft een rechthoekige vorm, met op elke hoek een kwast. Deze franje behoort tot het geloofsgoed van Israël en tekent mede zijn identiteit. Ook aan Jezus' kledij zitten kwasten (Mat. 9:20). Als later door andere kleedgewoonten de kwasten niet meer op de dagelijkse kleding kunnen worden aangebracht, verschijnt de gebedsmantel (טלית, Taliet).

We lezen: hst. 16

- Korach, Datan en Abiram
- Voorspraak van Mozes en Aäron (vs. 22 en 17:10)
- de straf
- De bloeiende staf van Aäron

We lezen: hst. 18 (regels)

- Priesters voor overtredingen in het heiligdom begaan
- Inkomsten van de Priesters

We lezen: hst. 19 (regels)

- Het reinigingswater
- Uit de as van een koe
- voor wie een dode aanraakt

Afsluiting: NL 362

1

Hij die gesproken heeft een woord dat gáát,
een tocht door de woestijn, een weg ten leven,
een spoor van licht dat als een handschrift staat
tegen de zwartste hemel aangeschreven:
Hij scheidt ons hier een nieuwe dageraad,
Hij roept ons aan: 'Ik zal jou niet begeven'.

2

Hij die ons in zijn dienstwerk heeft gewild,
die het gewaagd heeft onze hand te vragen;
die ons uit angst en doem heeft weggetild
en ons tot hier op handen heeft gedragen;
Hij die verlangen wekt, verlangen stilt –
vrees niet, Hij gaat met ons, een weg van dagen.

3

Van U is deze wereld, deze tijd.
Gij hebt uw stem tot op vandaag doen klinken.
Uw naam is hartstocht voor gerechtigheid,
uw woord de bron waaruit wij willen drinken.
Gij die tot hiertoe onze toekomst zijt –
dat wij niet in vertwijfeling verzinken.